

RAADSINFORMATIEBRIEF

VAN HET COLLEGE VAN B&W
VOOR Gemeenteraad
CC Clientenraad
DATUM 20 februari 2018
ONDERWERP RIB duurzame gebruiksgoederen minima

Geachte leden van de raad,

Op 21 november 2017 zijn er tijdens de behandeling van de “scenario’s doorontwikkeling minimabeleid” in de commissie SBBV vragen gesteld over het gebruik van de regeling duurzame gebruiksgoederen. Tevens zijn er op 25 januari 2018 aanvullende vragen gesteld door Pro Krimpenerwaard (SV18-03) over duurzame gebruiksgoederen voor minima. Dit omdat het lijkt dat er steeds meer gemeenten zijn die de categoriale regeling duurzame gebruiksgoederen uitvoeren. Het college heeft toegezegd dit in het 1^e kwartaal van 2018 te onderzoeken en te beoordelen of herintroductie van de regeling ook voor onze gemeente in de rede ligt. Hierbij delen wij onze bevindingen met uw raad.

Algemeen

Op 1 januari 2015 is de Participatiewet in werking getreden waarmee gemeentelijke categoriale inkomensondersteunende regelingen, zowel binnen de bijzondere bijstand als daarbuiten, vrijwel niet meer mogelijk zijn. De wetgever heeft hiermee nadrukkelijk gesteld dat er geen ruimte meer is voor eigen gemeentelijk categoriaal beleid op het gebied van bijzondere inkomensaanvulling. Hiermee komen de middelen voor de bijzondere bijstand alleen terecht bij de mensen die deze ondersteuning echt nodig hebben, dit wordt expliciet beoogd door de wetgever. Het rijk zegt hier zelf het volgende over: “Een individuele beoordeling maakt ook een integrale aanpak van de problematiek van de aanvrager van bijzondere bijstand beter mogelijk. Niet alleen de actuele financiële problemen worden aangepakt, maar ook kan toegewerkt worden naar het aanpakken van belemmeringen en oorzaken die tot de financiële problemen hebben geleid”. Het categoriaal toekennen van bijzondere bijstand is beperkt tot één kostensoort, namelijk een aanvullende zorgverzekering of een tegemoetkoming in de kosten van de premie van een dergelijke verzekering. Deze vorm van toegestane categoriale bijstand hebben wij ingevuld met de Collectieve Zorgverzekering Minima en een gemeentelijke bijdrage in de premie van deze collectieve zorgverzekering. Andere toegestane wettelijke vormen van categoriaal beleid en het gemeentelijk minimabeleid zijn: kwijtscheldingen van gemeentelijke belastingen en heffingen, de schuldhulpverlening en voorzieningen voor maatschappelijke participatie. De vroegere Regeling Duurzame Gebruiksgoederen valt niet onder de voornoemde vormen van categoriale bijstand en is met de inwerkingtreding van de Participatiewet per 1 januari 2015 van rechtswege komen te vervallen. Hierdoor kan er vanaf die datum alleen nog individuele bijzondere bijstand worden verstrekt voor kosten van duurzame gebruiksgoederen die daadwerkelijk gemaakt zijn of worden gemaakt.

Bijzondere bijstand

De Participatiewet is het vangnet van het sociale zekerheidstelsel en legt de nadruk op de eigen verantwoordelijkheid van de cliënt. Bijstand wordt enkel verleend voor de “noodzakelijke kosten” van het bestaan. De kosten van woninginrichting, maar ook van duurzame gebruiksgoederen, worden tot periodiek dan wel incidenteel voorkomende algemeen noodzakelijke kosten van bestaan gerekend. Deze kosten dienen dan ook in beginsel te worden bestreden uit het inkomen, hetzij door middel van reservering vooraf, hetzij door gespreide betaling achteraf. In de huidige bijstandsnorm is een ruimte van circa 10% aanwezig voor

reserveringen ten behoeve van duurzame gebruiksgoederen. Door bijzondere omstandigheden kan zich de situatie voordoen dat in het individuele geval het op het huishouden toepasselijk sociaal minimum niet of niet volledig toereikend is om te voorzien in bepaalde noodzakelijke kosten. In dergelijke gevallen moet een beoordeling van de individuele omstandigheden plaatsvinden. Dit maatwerkprincipe is de hoofdregel van de verlening van bijzondere bijstand.

Herintroductie Regeling Duurzame Gebruiksgoederen?

Met het afschaffen van de categoriale bijstand heeft de individuele bijzondere bijstand een zeer belangrijke rol als vangnet binnen de sociale zekerheid gekregen. Mensen die eerst op grond van de categoriale regelingen bijzondere bijstand ontvingen, kunnen nu een aanvraag indienen voor individuele bijzondere bijstand. Zij zullen dan moeten aantonen dat er sprake is van bijzondere omstandigheden en dat ze de kosten moeten maken of gemaakt hebben. Uitgangspunt van bijzondere bijstand is bij uitstek het toepassen van individueel maatwerk.

Het college is ervan op de hoogte dat er gemeenten zijn die regelingen hebben vastgesteld voor duurzame gebruiksgoederen, gespecificeerd op witgoed. De basis van deze regelingen is ook hier de individuele bijzondere bijstand. Opvallend aan deze regelingen is het feit dat er aanvullende voorwaarden gesteld worden aan de aanspraak en het recht op bijzondere bijstand voor deze specifieke duurzame gebruiksgoederen, witgoed. Er worden bijvoorbeeld eisen gesteld aan de minimale duur van een laag inkomen, de gezinssamenstelling en de minimale ouderdom van een te vervangen gebruiksgoed die de toegang van bijzondere bijstand beperken en hiermee uitsluiten. Daarnaast worden er ook beperkingen aan de verstrekking zelf gesteld, door bijvoorbeeld uitsluitend verstrekkingen voor tweedehands wasmachines toe te staan. Dit soort uitsluitingsgronden staan haaks op het uitgangspunten van de individuele bijzondere bijstand. Maatwerk wordt bij een dergelijke regeling niet toegepast, er wordt enkel getoetst of de aanvrager voldoet aan de gestelde eisen van de regeling zonder hierbij de individuele omstandigheden te betrekken. De algemene toegang tot de individuele bijzondere bijstand wordt hiermee juist beperkt.

Indien een gemeente ervoor kiest om toch over te gaan tot een vorm van categoriale bijstand, en op basis van groepskenmerken uitgaat van de aannemelijkheid van kosten zonder daarbij te kijken naar de noodzakelijkheid en dat de kosten daadwerkelijk zijn of worden gemaakt, begeeft die gemeente zich op het aan het rijk voorbehouden generieke inkomensbeleid. Een dergelijk beleid kan leiden tot sanctionering door het rijk op basis van artikel 76 van de Participatiewet. En dat het Rijk gebruik maakt van deze bevoegdheid is ons gebleken uit nummer 10843 van de Staatscourant, waar de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid een gemeente een sanctie oplegt voor het onrechtmatig verstrekken van categoriale bijzondere bijstand.

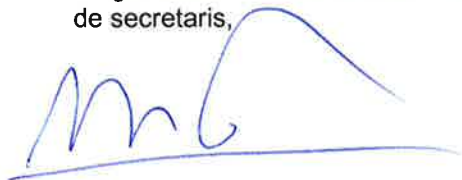
Gezien onze voorgaande overwegingen raadt het college u af om een regeling duurzame gebruiksgoederen te herintroduceren.

Verbetering toepassing individueel maatwerk

Het college zet zich bij de uitvoering van de Participatiewet in voor een optimale inzet van professionaliteit die noodzakelijk is bij de zorgvuldige uitvoering en toepassing van individueel maatwerk. Hierbij is er vanzelfsprekend aandacht voor mogelijke of noodzakelijke verbeteringen in de uitvoering van maatwerk binnen o.a. de individuele bijzondere bijstand.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben ingelicht.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Krimpenerwaard,
de secretaris,

mw. mr. M. Plantinga

de burgemeester,

mr. R.S. Oazemier